

GİG Ekonomisi: Bibliyometrik Bir Analiz

GIG Economy: A Bibliometric Analysis

Ali İhsan Balcı¹ , Ersin Eraslan²

¹(Araş. Gör. Doktora Öğrencisi), İstanbul Üniversitesi, Çalışma Ekonomisi. ve Endüstri İlişkileri Bölümü, İstanbul, Türkiye

²(Dr. Öğr. Üyesi), Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Niğde, Türkiye

ÖZ

Çalışmanın amacı GİG Ekonomisinin literatürdeki yerini belirlemek üzerinedir. Bu amaç doğrultusunda, GİG Ekonomisinin toplum ve çalışanlar nezdinde oluşturduğu etkilerin literatüre yansımalarının nasıl olduğu, GİG ekonomisinin işgücü piyasasına yönelik olarak ortaya çıkan avantajları ve dezavantajları göz önünde bulundurularak “bibliyometrik analiz” yöntemi kullanılarak incelemesi yapılmıştır.

GİG Ekonomisi özellikle pandemi süreci ile birlikte ülkelerin tartıştığı bir kavram olarak görülmektedir. Son yıllarda özellikle yabancı literatürdeki yayın sayısının hızla arttığı tespit edilmiştir. Ancak GİG Ekonomisine ilişkin Türkiye’de yapılan yayın sayısının oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. Türkiye’nin değişen ve gelişen dünya düzeninde popüler olan bu kavram üzerinde daha fazla araştırmanın yapılması gerekmektedir. Gelecek yıllarda GİG Ekonomisinin, ülke içinde meydana getireceği bir takım avantajlar ve dezavantajlar hem çalışma hayatında hem de toplumsal olarak Türkiye işgücü piyasası dinamiklerini etkileyecektir. GİG Ekonomisinin avantajları olarak görülen esnek çalışma saatleri, bağımsız çalışma ilişkileri ve dezavantajları olarak görülen düşük ücretler, sosyal güvencenin standarttan farklılaşması gibi durumlar kavramın gelecekte özellikle Türkiye işgücü piyasasında esnek çalışma ilişkilerinden çok daha fazla tartışılması çalışmanın sonuçlarında kendisini göstermektedir. Türkçe literatürün tam anlamıyla yerleşmemiş, yeni olması kavrama ilişkin çok daha fazla araştırmanın yapılmasını gerektirmektedir. Kavrama ilişkin ne kadar fazla çalışma yapılır, sorunları ve avantajları o kadar fazla tartışılırsa, dezavantajlarını engellemeye yönelik uygun politika seçimleri daha verimli bir şekilde geliştirilebilecektir.

ABSTRACT

This study used bibliometric analysis to scrutinize the extant literature on the gig economy and examine how it reflects the GIG economy’s impact on society and workers.

The concept of the gig economy is widely debated in diverse countries, especially given the recent pandemic. A significant surge has been noted in overseas publications on this topic in the last few years. However, the number of publications on the gig economy remains remarkably limited in Turkey.

The advantages and disadvantages of the gig economy will significantly impact the dynamics of the Turkish labor market in the near future, both in terms of work-related life and social effects.

The study’s findings suggest that future discussions in the Turkish labor market will focus predominantly on the advantages and disadvantages of the gig economy. The advantages include flexible working hours and independent working relationships. The drawbacks comprise low wages and deviations from the standard social security norms. Additional research is imperative considering the relative novelty and incomplete establishment of Turkish literature on this subject.

Anahtar Kelimeler: GİG Ekonomisi, Bibliyometrik Analiz, Esnek Çalışma, Platform Ekonomi, VOSviewer

Keywords: GIG Economy, Bibliometric Analysis, Flexible Work, Platform Economy, VOSviewer

EXTENDED ABSTRACT

The present study was prompted by the emergent popularity of remote working methods and flexible work arrangements during the pandemic, which resulted in the recognition of the concept of the gig economy in the relevant literature. Therefore, the first section of the study examines the definitions of the gig economy and its impact on workers and societies. Subsequently, the worldwide

Sorumlu Yazar: Ali İhsan Balcı **E-posta:** abalcı@istanbul.edu.tr

Başvuru: 29.05.2023 • **Revizyon talebi:** 02.08.2023 • **Son revizyon teslimi:** 05.08.2023 • **Kabul:** 29.08.2023

This article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0)

prevalence of the gig economy is discussed taking into account its benefits and drawbacks. Finally, the paper presents the findings and results of the study, which was conducted via bibliometric analysis.

The bibliometric analysis section details the results of the study. The study data used were obtained from the Web of Science database. The data comprised articles from journals indexed in the Web of Science between 2010 and 2021. More than 2,500 articles related to the concept of the gig economy concept were examined during the study, which aimed to answer the following questions:

- 1.How is research on the gig economy distributed based on publication categories?
- 2.What interest trends do publications on the gig economy display over the years?
- 3.How are research citations on the gig economy distributed across countries?
- 4.How are institutions researching the gig economy distributed?
- 5.How do keywords cluster in research conducted on the gig economy?

The study offers insights into the distribution, trends, and key contributors of research on the gig economy and elucidates the overall domain.

Certain limitations of this study must be acknowledged. First, the study focused only on the Web of Science database for data collection. Other databases or sources could contain relevant articles that were not included in the present analysis. Second, the search was conducted based on the specific search term “gig economy.” Studies that used different terminology or focused on related concepts could thus have been excluded. Third, a limited time frame between 2014 and 2022 was selected for the study. This range could have omitted earlier or more recent publications that could offer additional insights.

These drawbacks should be considered when the results of the present study are interpreted and its findings are generalized. Prospective studies can expand the scope by including multiple databases, using broader search terms, and considering wider time frames to more comprehensively apprehend and illuminate the gig economy.

The present study’s findings reveal that the gig economy concept has rapidly attained popularity in recent years, which has resulted in a significant increase in the number of relevant articles in the literature. Developed economies such as the United States, United Kingdom, and China evince the most cited articles and exhibit the highest publication output on this subject. The concept is primarily discussed in the domains of industrial relations and management. Additionally, in the context of Turkey, six publications and five citations were found in relation to the gig economy, with corresponding link strength of 33 units. Therefore, limited research on the gig economy has thus far been conducted in Turkey, indicating the need for further studies in this field.

Increasing digitization and the widespread use of social networks contribute to the development of a new economic model known as the gig economy. This concept is particularly prominent in the fields of industrial relations and management and is examined within an interdisciplinary framework that includes sociology, law, and economics. However, the growing number of studies on this topic has also caused conceptual confusion. Therefore, the present study performed a bibliometric review to compile and analyze scholarly investigations on the gig economy and present their important findings. The study intended specifically to bridge the conceptual gap in the Turkish literature on the gig economy and offer directions for future research endeavors.

The gig economy is widely studied in the Anglo–Saxon tradition, particularly in countries such as the United States, Australia, the United Kingdom, and Canada. However, countries like India and China also demonstrate significant positions in this domain. Universities such as Oxford, Sydney, Cambridge, and Melbourne evince great interest in researching the gig economy. The bibliometric analyses revealed another prominent study area labeled “conceptual co-occurrence.” Therefore, the analysis of conceptual co-occurrence is an important topic for prospective studies. The present study’s analysis of conceptual co-occurrence observed that the term gig economy is often referenced in tandem with the idea of platforms and the sharing economy.

Giriş

Bütün dünyayı etkisi altına alan Kovid-19 pandemisi çalışma hayatında bir takım değişiklikleri zorunlu hale getirmiştir. Özellikle pandemi sürecinde yaygın olarak kullanılan fiziksel bir ortama bağlı kalmaksızın çalışma ilişkisinin sürdürülmesini ifade eden uzaktan çalışma yöntemleri, pandemi sonrasında da çalışma hayatında benimsenmiştir. Bu bağlamda teknolojinin sürekli gelişimi, çalışma hayatında teknolojiye ağırlıklı olarak ilgi duyan daha fazla bağımsız çalışmayı tercih eden kuşağın sayısının artması esnek çalışma yöntemlerini bütün dünyada popüler bir hale getirmiştir. GİG Ekonomisi kavramı da son yıllarda oldukça popülerleşen ve üzerinde sıklıkla tartışmaların yapıldığı bir kavram olarak literatürde yer edinmeye başlamıştır.

Uzun yıllardır esnek çalışma modellerini eleştiren yazarların ifade etmiş olduğu gibi kısa süreli, belirli süreli iş sözleşmeleri ve freelance çalışma sistemlerinin işgücü piyasasında yaygınlaşması sonucunda birçok çalışan geleneksel istihdam sisteminin güvencesinden yoksun kalmıştır. Bu durum hem çalışanlar tarafından hem de işverenler tarafından belirli bazı fırsatlar ve bu fırsatların karşısında da bir takım tehditler ortaya çıkarmıştır. Nitekim işgücü, kendi çalışma programını belirleme üzerinde daha fazla esneklik ve kontrole sahip olabilirken; bunun karşılığında tutarsız gelir ve eksik sosyal haklarla mücadele etmek

zorunda kalabilmektedir. Bu çalışmanın çıkış noktası da kavramsal olarak her geçen gün yaygınlaşan GİG Ekonomisinin dünya literatüründeki yerini belirlemek üzere bibliyometrik bir analiz yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda sırasıyla, GİG Ekonomisinin çalışanlar ve bir bütün olarak toplum üzerindeki etkisini, hem faydalarını hem de dezavantajlarını göz önünde bulundurarak incelenecek, sonrasında bibliyometrik analiz yöntemiyle gerçekleştirilen çalışmanın bulgularına ve sonuçlarına yer verilecektir.

GİG Ekonomisi ve Özellikleri

GİG Ekonomisinin temelini oluşturan işler tipik olarak kısa, geçici, güvencesiz ve öngörülemezdir. Bu işlerde çalışanın iyi performans sergilemesi ve çalışanın itibarına yönelik olan müşteri geri bildirimlerine bağlı olarak, bu şekilde çalışan kişilerin daha fazla iş alma imkanı ortaya çıkmaktadır. Diğer bir deyişle GİG işlerinin çoğunda kariyerde ilerleme olasılığı çok düşüktür. “GİG Ekonomisi” terimi, birçok sektörde işin geçici ve istikrarsız hale geldiği bir ekonomik dönüşümü ifade etmektedir. Kısa süreli işler üzerinden gelir elde eden kişilerin oluşturduğu bir ekonomi modelidir (Woodcock ve Graham, 2020). Bu model, teknolojinin gelişmesi ve insanların özgürce çalışma isteği ile ortaya çıkmıştır (OECD, 2019).

2019 yılında OECD tarafından hazırlanan “The Future of Work” adlı çalışmada, gelecekteki iş dünyasının, teknolojik gelişmeler, küreselleşme, demografik değişimler ve çevresel zorluklar gibi faktörlerden etkileneceği ve bu faktörlerin, iş gücü piyasasının yapısını, iş kalitesini ve iş gücü arzını değiştireceği ifade edilmiştir (OECD, 2019). Bu değişimlere uyum sağlamak için çalışanların yeni yetkinlik setlerine uygun olarak becerilerini geliştirmeleri, işverenlerin yenilikçi olmaları ve politika yapımcıların sürdürülebilir bir büyüme sağlamaları gerekmektedir. Tam da bu noktada GİG Ekonomisi kendisine oldukça önemli bir yer bulmuş ve hızla yaygınlaşan bir iş gücü piyasası haline gelmiştir.

Bu çalışmada kavramsal olarak GİG Ekonomisi, dijital platformlar üzerinden ve bu platformlar aracılığıyla gerçekleşen, iş sözleşmesi benzeri bağımsız sözleşmelerle karakterize edilen işgücü piyasaları olarak ele alınmaktadır. Kavramın işgücü piyasası olarak ifade edilmesi ise temelde emek arzı ve talebinin karşılaştığı bir “platform” olmasındandır. Geleneksel iş gücü piyasalarından farklı olarak fiziksel bir alanın olmaması veya herhangi bir iş sözleşmesi ile çalışanın bağlı olduğu bir işverenin olmaması GİG Ekonomiyi standart işgücü piyasalarından ayıran belki de en önemli özelliktir. Kısacası Srnicek’in de ifade ettiği üzere (2017: 48), GİG Ekonomisi içerisinde oluşan her bir platform farklı kullanıcı grupları arasında aracılık yapacak altyapıyı sağlamaları, ağ etkilerinden kaynaklanan tekelleşme eğilimleri göstermeleri, farklı kullanıcı gruplarını çekmek için çapraz sübvansiyon kullanmaları ve etkileşim olanaklarını yöneten bir çekirdek mimariyle tasarlanmış olmaları ile karakterize edilirler. Diğer bir deyişle GİG Ekonomisinde çalışanlar, serbest ve geçici olarak farklı sektörlerden şirketlere veya kişilere hizmet verirler. Örneğin, Uber sürücüler, Airbnb ev sahipleri, e-ticaret satıcıları, gönüllüler ve sanatçılar GİG Ekonomisinde yer alan kişilerdir (Woodcock ve Graham, 2020).

Kapsamı hakkında sınırlı ve çelişkili bilgiler olmasına rağmen, alternatif olarak platform ekonomisi, paylaşım ekonomisi, talep üzerine ekonomi veya GİG Ekonomisi olarak adlandırılan, dijital olarak etkinleştirilmiş bu ekonomiye yönelik uluslararası kamuoyu ve politika ilgisi artmaktadır (Minifie ve Wiltshire, 2016; OECD, 2019; Prudential, 2018). (Sundararajan, 2017).

Her ne kadar kavram ilk ortaya atıldığında, geçinmek için ihtiyaç duyulan kadar proje odaklı çalışma olarak kendisini konumlandırırsa ve paylaşım ekonomisi (Sundararajan, 2017) gibi kulağa hoş gelen bir ifadeyle kendisine literatürde yer bulsa da sonuç olarak kişinin emek gücünün mülkiyetinin işçiden sermaye sahibine aktarılmasını ifade etmektedir (Marks, 1976: 272).

İşin dönüşümü ve değişimi akademik alanda ve günlük yaşamda her zaman üzerinde tartışılan bir konu olmuştur. Bu tartışmaların zemininde işin doğasının sürekli olarak gelişim ve değişim içerisinde olması yer almaktadır. Bu sebeple de GİG Ekonomisi güncel anlamda ve gelecekte belki de en çok tartışılan olgusu olarak sürecektir. Nitekim yeni dijital platformların da aracılık ettiği bir yapı olması itibarıyla GİG Ekonomisi günümüzdeki çalışma hayatındaki değişimlerin lokomotif kavramlarından birisidir. Bu ekonominin ya da yukarıda da kullandığımız ifadeyle iş gücü piyasasının büyümesine ve bu büyümenin getirdiği avantaj ve dezavantajlara değinmeden önce kısaca daha önceki çalışma biçimlerini aktarmakta yarar olacaktır.

Esnek çalışma sistemlerine geçişle birlikte genellikle ifade edilen standart çalışma ilişkilerinden kopuş sıklıkla tartışılmıştır. Standart çalışma ilişkisi kavramı istikrarlı, sosyal güvencenin yer aldığı, bağımlı ve tam zamanlı işler olarak ifade edilebilir. (Bosch, 2004: 618-19). Standart, tipik çalışma olarak da ifade edilen bu iş ilişkisinin refah devleti ve sosyal devlet anlayışıyla da ilişkilendirilmesi (Fudge, 2017: 379) çalışanların, çalışma hayatında korunmasını ve sosyal güvencelerinin oluşmasını da beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda çalışma ilişkileri literatüründe standart çalışma, güvenceli çalışma gibi kavramlar çalışma hayatında “normal” ve gerçek olan durumun bu olduğu görüşünü perçinlemiştir. Bundan sonraki süreçte çalışma hayatında yer edinmiş olan esnek çalışma sistemleri de bu açıdan standart çalışma tipinden bir kopuşu ifade etmesi bakımından eleştirilmektedir. O halde esnek çalışma, güvencesiz çalışma gibi kavramlar standart çalışma ilişkilerinden bir kopuş olarak görülmekte zaman zaman avantajları göz ardı edilecek sıklıkla eleştirilere maruz kalmaktadır (Woodcock ve Graham, 2020). Oysa güvencesiz çalışma olarak da ifade edilebilecek olan “precarious work” Kalleberg’in ifadelerine göre (2009: 2) içinde bulunulan çağa özgü bir durum olmaktan ziyade; ücretli istihdamın doğuşundan itibaren varlığını sürdüren bir kavram olarak görülmektedir. Nitekim standart istihdam ilişkisinin “kuzeyli beyaz erkekleri” koruyan bir kavram olarak ifade edilmesi ve dönem itibarıyla yaygın bir

kavram olmadığını ifade eden araştırmacılar da mevcuttur (Bent, 2017: 3). Bu nedenle standart istihdam ilişkisi kısmen yanlış bir isimlendirilmedi; istikrarsız ve güvencesiz biçimler hem daha eski hem de daha yaygındır. İş ilişkileri, işçilerin (zamanlarını satan) ve sermayenin (bu zamanı satın alan) göreceli gücü ile birlikte işin yürütüldüğü toplumsal bağlamlar tarafından belirlenir (Jacoby, 2004: 16-17) (Mankelov, 2017: 383) (Duffy, 1961) (Webster vd., 2008). Bu nedenle, iş olarak düşünülen olgunun zaman ve mekan içinde sürekli evrim geçirmesi şaşırtıcı değildir.

Prekaryanın kamusal yaşamda yeni bir tahakküm biçimi, işçileri boyun eğmeye, sömürüyü kabul etmeye zorlamayı amaçlayan geliştirilmiş ve kalıcı bir güvensizlik durumunun yaratılmasına dayalı olduğu savunulmaktadır. Guy Standing'e göre bu durum (2011) "prekarya" adında yeni bir sınıfın oluşumuna yol açtığını iddia etmektedir. Bu açıdan "precarious work" kavramı GİG Ekonomi kavramını anlamak için oldukça önemlidir. Fakat çalışmanın özünden çok da uzaklaşmamak adına bu tartışmanın detaylarına bu makalede girilmeyecektir. Ancak GİG Ekonomi ile Precarious Work arasında bir ilişkinin olduğu tartışmasız bir gerçektir. Tekrar ifade etmek gerekirse GİG Ekonomi, sosyal, ekonomik ve yönetsel güçlerin bir araya gelerek işin çok daha güvencesiz bir hale getirildiği bir bağlam göstermektedir (Kalleberg, 2009: 2) (Wood vd., 2019).

Genel olarak yapılan çalışmalardan yola çıkıldığında GİG Ekonomisinin özellikleri şu şekilde sıralanabilir (OECD, 2019; Woodcock ve Graham, 2020):

Kişisel Esnek bir modeldir: GİG Ekonomisinde çalışanlar, çalışmaya ilişkin kararlarını (nerede, ne zaman ve kimlerle çalışacaklarına) kendi tercihlerine göre alabilirler. Bununla birlikte ücretlerini de yerine göre kendileri belirleyebilirler. Kişisel çalışma tercihlerine bağlı olarak, kimi zaman çok yoğun bir tempoda tatil yapmaksızın çalışırken, kimi zaman uzunca bir tatil sürecine girebilirler.

Yeniliğe kapı aralar: GİG Ekonomisinde çalışanlar, kısa süreli işleri ek gelir niyeti ile yaparlar. Bu sayede farklı sektörlerden farklı deneyimler kazanabilirler. Ayrıca yeni beceriler edinmek ve kendilerini geliştirmek için eğitimlere katılabilirler.

Teknolojiye dayalıdır: GİG Ekonomisinde çalışanlar, iş bulmak ve iş yapmak için teknolojiyi kullanırlar. İnternet üzerinden platformlara kaydolar, ilanlara başvurur ve iş süreçlerini takip ederler. Ayrıca işlerini dijital araçlarla yürütür ve online olarak ödeme alırlar.

Esnek, yeniliğe açık ve teknolojiye dayalı olarak gelişen bir yapının çalışma hayatında bir takım avantajlar ve dezavantajlar ortaya çıkaracağı bir gerçektir. Dolayısıyla kısaca GİG Ekonomisinin çalışanlar ve işverenler için ortaya çıkardığı avantajları ve dezavantajları şu şekilde özetlenebilir (OECD, 2019; Woodcock & Graham, 2020):

Tablo 1. GİG Ekonomisinin Çalışanlara ve İşverenlere Sağladığı Avantajlar ve Dezavantajlar

Avantajlar		Dezavantajlar	
Çalışanlar	İşverenler	Çalışanlar	İşverenler
Özgürlük	Maliyet Tasarrufu	Gelir Belirsizliği	Kalite Kontrolü
Gelir Çeşitliliği	Yetenek Havuzu	Sosyal Haklardan Yoksunluk	Güvenlik Riski
Kişisel Gelişim	Esneklik	Yalnızlaşma	Marka İmajı

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tabloyu kısaca özetlemek gerekirse;

GİG Ekonomisinin çalışanlar için ortaya çıkarmış olduğu avantajlar:

Özgürlük: Çalışanlar kendi iş saatlerini, yerlerini ve koşullarını belirleyebilirler. Kendi ilgi alanlarına göre iş seçebilir ve istediklerinde boş zaman kullanabilirler.

Gelir çeşitliliği: Çalışanlar birden fazla iş yaparak farklı gelir kaynaklarına sahip olabilirler. Böylece tek bir işe bağımlı kalmazlar ve gelirlerini artırabilirler.

Kişisel gelişim: Çalışanlar farklı sektörlerden farklı deneyimler kazanarak kendilerini geliştirebilirler. Ayrıca yeni beceriler edinmek için eğitimlere katılabilir veya sertifikalar alabilirler.

GİG Ekonominin işverenler için ortaya çıkarmış olduğu avantajlar:

Maliyet tasarrufu: İşverenler, sabit maliyetleri azaltabilirler. Örneğin, sigorta, vergi, yemek vb. harcamalarını yapmadan GİG Ekonomisinde çalışanlara sadece yaptıkları iş karşılığında bir ödeme yaparlar.

Yetenek havuzu: İşverenler GİG Ekonomisi sayesinde geniş bir yetenek havuzuna erişebilirler. Farklı becerilere sahip çalışanlarla işbirliği yaparak ihtiyaç duydukları hizmetleri alabilirler.

Esneklik: İşverenler GİG Ekonomisi sayesinde esnek bir şekilde iş gücü planlaması yapabilirler. İş yoğunluğuna göre çalışanlarla anlaşılabilir veya sözleşmelerini sonlandırabilirler.

GİG Ekonomisinin çalışanlar için ortaya çıkarmış olduğu dezavantajları:

Gelir belirsizliği: Çalışanlar GİG Ekonomisinde sabit bir gelire sahip olmazlar. İş bulma ve ödeme alma konusunda güvence altında değildirler. Ayrıca iş yoğunluğu ve ücretleri değişkenlik gösterebilir.

Sosyal haklardan yoksunluk: Çalışanlar GİG Ekonomisinde sosyal haklardan yararlanamazlar. Örneğin, sağlık sigortası, emeklilik vb. haklara sahip olmazlar. Çalışan bu haklara ilişkin maliyetlere kendileri katlanmak zorunda kalabilir ya da risk olarak bu maliyete katlanmadan bu güvenleri olmaksızın çalışabilirler.

Yalnızlık: GİG Ekonomisinde çalışanlar genellikle tek başlarına çalışırlar. Bu da onların sosyal ilişkilerini zayıflatabilir veya yalnızlık hissi yaşamalarına sebep olabilir.

GİG Ekonomisine ilişkin avantajlara ve dezavantajlara bakılarak bu modelin hem işveren tarafında hem de çalışan tarafında bir takım fırsatlar ve tehditler oluşturduğu bir gerçektir. Dolayısıyla bu çalışma yöntemi ya da yukarıda da ifade ettiğimiz gibi bu işgücü piyasasının önümüzdeki dönemde çok daha yaygın bir piyasa haline gelmesi muhtemeldir. Dolayısıyla kavram üzerinden çokça tartışmanın yapılması da mümkündür. Bu açıdan bu makalede bibliyometrik analiz yoluyla çalışmanın kavramsal açıdan yaşaması muhtemel karmaşasını bir nebze olsun gidermeyi amaçlamaktadır.

Literatür Taraması

Literatür incelendiğinde; GİG Ekonomisine ilişkin nitel ve nicel başta olmak üzere çok kriterli karar verme yöntemleri gibi farklı yöntemlerin kullandığı birçok çalışmaya rastlamak mümkündür. Bununla birlikte konumuz özelinde doğrudan doğruya GİG Ekonomisinin bibliyometrik analizini merkeze alan çalışmaların oldukça sınırlı kaldığı gözlemlenmektedir.

GİG Ekonomisinin bibliyometrik analizini merkeze alan bir çalışma örneği olarak Maitri ve Bhati'nin 2021 yılındaki çalışması gösterilebilir. Maitri ve Bhati (2021)'nin GİG Ekonomisi alanındaki teorik kavramları ve güncel gelişmeleri analiz etmek için Web Of Science veri tabanından 526 makale ile yaptıkları bibliyometrik incelemede GİG Ekonomisinin insan kaynakları üzerinde etkisine yönelik çoklu dinamiklerinin araştırılmadığı, araştırmaların ziyadesiyle insan kaynakları planlamasının yatırım getirisi ile sınırlı kaldığı ancak insan kaynakları yönetim kararlarının insan duygu ve düşünce yapısına yönelik etkilerinin göz ardı edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede bir diğer örnek olarak Batmunkh, Fekete-Farkas ve Lakner'in 2022 yılındaki çalışması sunulabilir. Batmunkh, Fekete-Farkas ve Lakner (2022) 'nin 2014-2022 yılları arasında Scholar, Scopus ve WOS veri tabanlarından ulaştıkları ve çeşitli kriterler dâhilinde 686 yayın üzerinden VOSviewer uygulaması ile gerçekleştirdikleri GİG Ekonomi üzerine bibliyometrik analiz çalışmalarında Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Kanada ve Avustralya gibi gelişmiş ülkelerin GİG Ekonomisi üzerine gerçekleştirdikleri çalışmalarının diğer ülkelere nazaran daha fazla olduğu, son yıllarda yapılan çalışmaların ise ağırlıklı dijital ekonomi ve insan kaynakları ile ilişkili olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öte yandan literatürde GİG Ekonomisinin ilişkisel yapısını farklı açılardan ele alan bibliyometrik analiz çalışmaları da bulunmaktadır. Bu bağlamda Tan vd.'nin 2021 yılında gerçekleştirdiği çalışma sunulabilir. Tan vd., (2021)'nin GİG Ekonomisinin neden olduğu temel etik sorunların sistematik olarak analizini sunmak üzere GİG Ekonomisinde etik kaygıları içeren 2015-2020 yılları arasında hakemli dergilerde yer alan makaleler, Avrupa Birliği raporları ve McKinsey Global, PwC ve Deloitte adlı ticari danışmanlık raporları çerçevesinde gerçekleştirdikleri literatür taramasında Asya ve Afrika'da ki internet özellikli hizmetlerinin hızla benimsenmesinin GİG Ekonomisi dahilinde çalışanların söz konusu ekonomik yapının getirdiği etik sorunlardan daha sert etkilenmelerin muhtemel olduğu, GİG Ekonomisinde çalışanların kişisel verileri kötüye kullanım ihtimallerinin olacağı öngörüsünü vurgulamakta ve bu çerçevede çalışmada GİG Ekonomisinin etik sorunlarını en aza indirmesi amacıyla kontrol mekanizmaları olarak algoritmik sistemlere ilişkin etik kaygılar ile esnek çalışanların karşılaştığı ayrımcılık, dışlama ve kopukluk sorununa yönelik daha fazla müzakere ve politika yanıtı gerekliliği savunulmaktadır. Bu kapsamda bir diğer örnek olarak 2022 yılına ait Silva ve Moreira'nın çalışması gösterilebilir. Silva ve Moreira (2022)'nin girişimcilik ve GİG Ekonomisi üzerine 245 kaynak, 44 ülke, 751 yazar ve 345 makale taramasıyla gerçekleştirdikleri bibliyometrik analiz sonucunda GİG Ekonomisi ile girişimcilik faaliyetlerinin ilişkili yapısı ortaya konuştur. Diğer taraftan GİG Ekonomisinin girişimcilik üzerindeki etkisinin dijitalleşen pazarlamaya dayalı girişimci bir bakış açısıyla gelişmekte olduğu yargısına ulaşılmıştır.

Daha geniş düzlemde literatürde dijital ekonomi konusuna yönelik bibliyometrik çalışmalara da rastlamak mümkündür. Bu

çerçevede Ertz ve Lebanc-Proulx (2018)'un işbirlikçi ekonominin sürdürülebilirlikle ilgili konuları üzerine Scopus ve WOS veri tabanlarında yer alan 729 tane bilimsel çalışma üzerine gerçekleştirdikleri bibliyometrik analiz çalışmasında işbirlikçi ekonomi üzerine çalışmaların artış trendi içerisinde olduğu ancak bununla birlikte etki alanı daha güçlü çalışmaların daha eski olduğu ve ayrıca söz konusu alanda üretkenlik açısından Avrupa'nın daha çok öne çıktığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bir diğer örnek olarak Filimonya vd. 'nin 2019 yılında gerçekleştirdikleri çalışma gösterilebilir. Filimonava vd., (2019)'nin dijital ekonomi konuları içerisinde yer alan paylaşım ekonomisi üzerine WOS veri tabanında 2010-2018 tarih aralığında yer alan akademik çalışmaların bibliyometrik analizine dayalı yaptıkları çalışmalarında paylaşım ekonomisinin geliştirilmesi noktasında; web, uçtan uca kiralama, iş modeli arkadaşı, gelecek araştırması eşler arası ekonomi, dönüşen tüketim, işbirlikçi ağ ve otantik ekonomi sistemi şeklinde sıralayabileceğimiz anahtar kavramlara ulaşılmıştır. Bu kapsamda bir diğer çalışma Ahmad vd.'nin 2022 yılında yaptığı çalışmadır. Ahmad vd., (2022)'nin dijital ekonomi üzerine; dijital ekonomi, dijital dönüşüm, işletme ve ekonomi anahtar kelime kriterleri dahilinde 2015-2022 yılları arasında WOS veri tabanında yer alan 10258 tane çalışma çerçevesinde gerçekleştirdikleri sistematik literatür taramasında Yönetim, İşletme, Kütüphanecilik ve Bilgi Yönetim alanları başta olmak üzere diğer alanlarda da dijital ekonomi üzerine yayımlanan çalışmaları artış trendi içerisinde olduğu, İspanya, Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşik Krallık'ta yer alan kurumların dijital ekonomi üzerine çalışmalarının daha ağırlıkta olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Olgusal düzlemi gün geçtikçe genişleyen "GİG Ekonomisi" nin kavramsal bütünlüğünü koruyacak ve geliştirecek şekilde kavramın dünya literatüründe yayın kategorilerinin, yayınların tematik ağ yapısının ve ilişkili anahtar kavramların belirlenmesi çalışmamızın temel amacını oluşturmaktadır. Bu çerçevede çalışmamızda şu soruların cevabı aranmaktadır;

1. GİG Ekonomisini konu alan araştırmaların yayın kategorisine göre dağılımı nasıldır?
2. GİG Ekonomisini konu alan yayınların yıllar içerisindeki ilgi eğilimi nasıldır?
3. GİG Ekonomisini konu alan araştırmalardaki atıfların ülkelere göre dağılımı nasıldır?
4. GİG Ekonomisini konu alan araştırmalarda en çok yayın sahibi araştırmacılar kimlerdir?
5. GİG Ekonomisini konu alan araştırmaların yapıldığı kurumların dağılımı nasıldır?
6. GİG Ekonomisini konu alan araştırmalarda anahtar kelime kümelenmesi nasıldır?

Söz konusu sorular çerçevesinde çalışmamızda bibliyometrik analiz yöntemi tercih edilmiştir. Önemi giderek artan bibliyometrik incelemenin kökenleri esasen Garfield ve Price gibi araştırmacıların analizlerini manuel olarak yaptıkları öncü çalışmalara dayanmakla birlikte (Börner, Chen ve Boyack, 2003: 182) günümüzde bibliyometrik incelemede bilgisayar temelli programların ön plana çıktığı görülmektedir. Bu çerçevede çalışmamızın amaç ve yöntemi doğrultusunda GİG Ekonomisini konu alan WOS veri tabanında yer alan en eskisi 2014 en yenisi 2022 tarihli 1053 adet bilimsel çalışma VOSviewer programı vasıtasıyla bibliyometrik analize tabi tutulmuştur. Böylelikle GİG Ekonomisi konusunu merkeze alan oldukça sınırlı kalan bibliyometrik analiz çalışmaları dikkate alındığında çalışmamız bu yönüyle literatüre katkı sağlayacak nitelikte ve altı araştırma sorusu çerçevesinde çok boyutlu niteliğiyle de diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Söz konusu her iki durum çalışmamızın bilimsel değerini ve önemini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda GİG Ekonomisi konusunun çok boyutlu yapısına ulaşmanın gaye edinildiği çalışmamız kullanılan yöntem çerçevesinde nitel araştırma türlerinden durum araştırmasının tipik bir örneğini yansıtmaktadır.

Öte yandan çalışmamızda bir takım sınırlıklar da bulunmaktadır. Söz konusu çalışma sınırlılıklarını şu şekilde sıralamak mümkündür;

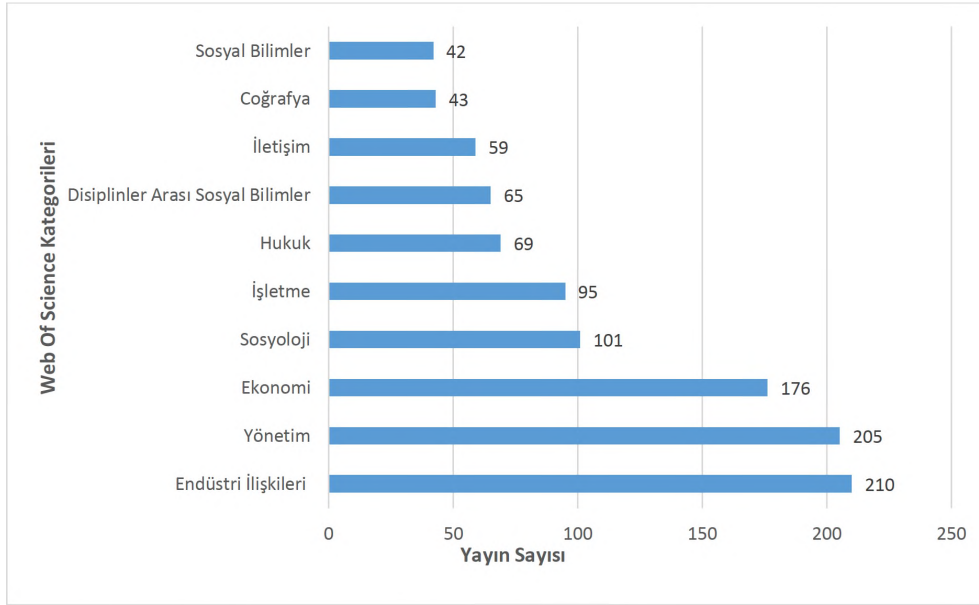
1. Ekonomi literatüründe sadece GİG Ekonomisi olgusu üzerinde durulması.
2. Web of Science Core Collection veri tabanında anahtar kelimeler, özet, konu başlığı gibi tüm alanlarda sadece "GİG economy" arama ifadesiyle 1053 bilimsel yayınlara veri setinin oluşturulması.
3. Zamansal bakımdan 2014-2022 yıllarının dikkate alınması.

Çalışmamızın sınırlılıklarını oluşturmaktadır.

Bulgular

GİG Ekonomisine ilişkin WOS veri tabanından erişilen 1053 adet bilimsel çalışma VOSviewer programı vasıtasıyla bibliyometrik analize tabi tutulmuş ve bu çerçevede altı ana kategoride sonuçlara ulaşılmıştır. Bunlardan ilki yayın kategorilerine ilişkin olup sonuçları Şekil 1'de gösterilmektedir.

Şekil 1'den de görüldüğü üzere WOS' da yer alan çalışmaların büyük bir bölümünün endüstri ilişkileri ve yönetim kategorisinde olduğu görülmektedir. Ardından ekonomi, sosyoloji, işletme ve hukuk kategorileri gelmektedir. Bu çerçevede WOS veri tabanında yer alan kategorileşme dâhilinde "GİG Ekonomi" kavramının Endüstri İlişkileri ile Yönetim bilim alanlarında önemli ölçüde ilgi

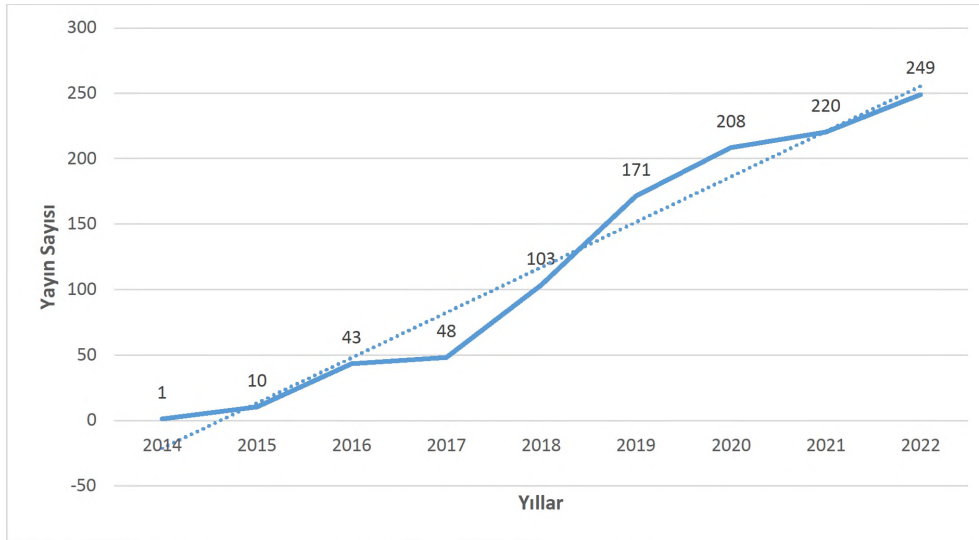

Kaynak: WOS verilerinden yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 1. Yayınların araştırma kategorilerine göre sayıları (WOS İlk 10 Kategori).

gördüğünden hareketle her iki alanın kesişim noktasında yer alan insan kaynakları yönetiminde GİG Ekonomi araştırmalarının disiplinlerarası araştırmalarda uygun zemin sağlayacağı öngörüsünde bulunmak yanlış olmayacaktır. Diğer taraftan GİG Ekonomi konusunun; Ekonomi, Sosyoloji, İşletme ve Hukuk alanlarında da ilgiyle karşılanmış olması olgunun hem disiplinler arası çalışmaya uygun olduğunun hem de farklı bilim alanlarındaki yapılan çalışmaların olgunun örüntüsünü zenginleştirdiğinin ve bu çerçevede GİG Ekonominin olgusal düzleminin genişlediğinin önemli bir göstergesi niteliğindedir.

Öte yandan GİG Ekonominin ilgi trendini görebilmek için yıllar bazında gerçekleştirilen çalışma sayılarına bakılması gerekmektedir. Bu çerçevede WOS veri tabanında yer alan çalışma sayılarının yıllar bazındaki dağılımı Şekil 2’de gösterilmektedir.

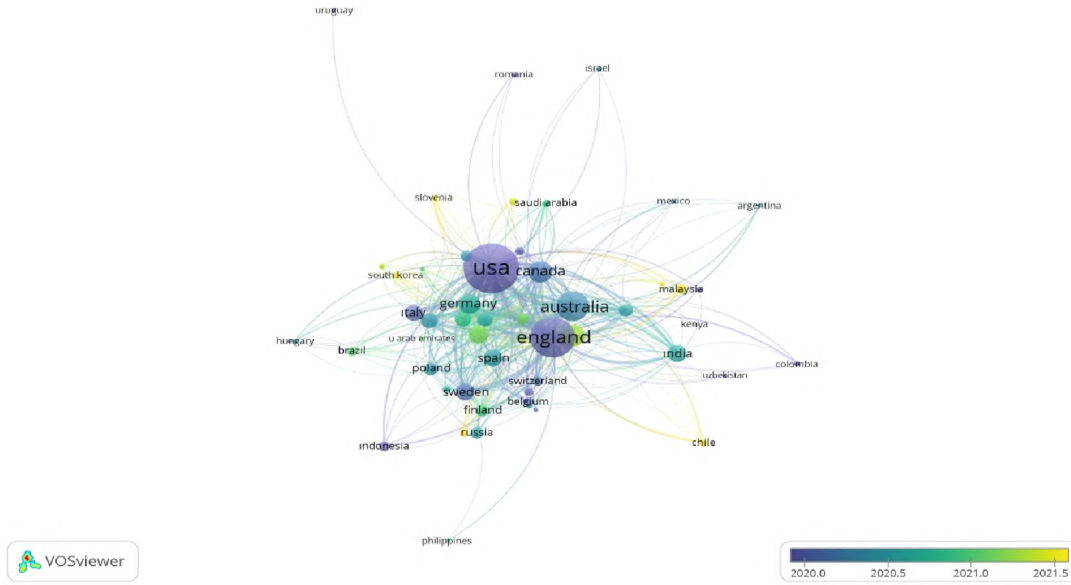
Kaynak: WOS verilerinden yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2. Yıllara göre yayın sayısı.

Şekil 2’den de anlaşılacağı üzere 2014 yılında Web Of Science (WOS) veri tabanında yer edinen GİG Ekonomi konusunun ilgi düzeyi her geçen yıl artış trendinde olarak 2020 yılından itibaren 200 bandına ve 2022 yılında ise 249 çalışmaya kadar ulaştığı görülmektedir. “Bu durum Bilgi İletişim Teknolojilerinin (BİT) kullanımının yaygınlık kazanmasıyla birlikte gelişen dijital ekonomi çerçevesinde sosyal ağ bağlantı çevresi artan bireylerin GİG Ekonomi kapsamında çalışma eğilimlerinin artış

göstermesi, bu duruma paralel bir şekilde GİG Ekonomi konusunun da literatürde önemli bir yer edindiğini ve literatürdeki ağırlığının zamanla daha da artacağını gösterdiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Bibliyografik analizlerde son zamanlarda sıklıkla kullanılan bir diğer analiz türü de ortak yazarlık üzerinedir. Ortak yazarlık bilimsel iş birliğinin en somut ve kapsamlı bir şekilde gösterimini içermektedir. Bu çerçevede yapılacak atıf analizi yayınları sınıflandırmak, ağdaki bilgi yayılımını temsil etmek, yayının önemini ölçmek ve araştırma topluluklarını tanımlamak gibi araştırmalara ipucu ve kolaylıklar sağlamaktadır. (Arslan, 2022: 36-39). Bu noktadan hareketle GİG Ekonomisi üzerine ülkelerin yayın atıf ağ haritası Şekil 3'te sunulmaktadır.

Şekil 3. GİG ekonomisine ilişkin ülke yayın-atıf ağ haritası.

Şekil 3'te GİG Ekonomisine ilişkin yayın yapan 67 ülke'den en az 1 yayın ve 1 atıf almak koşuluyla sağlanan 55 ülkenin yayın atıf ağ haritası sunulmaktadır. Söz konusu şekil yakından incelendiğinde ABD başta olmak üzere İngiltere ve Almanya gibi batılı ülkelerin yayın ve atıf sayısı bakımından ön plana çıktığı görülmektedir. Bu çerçevede ön plana çıkan ilk on ülkenin bağlantı gücü atıf ve yayın sayısını gösterir Tablo 2 aşağıda sunulmaktadır.

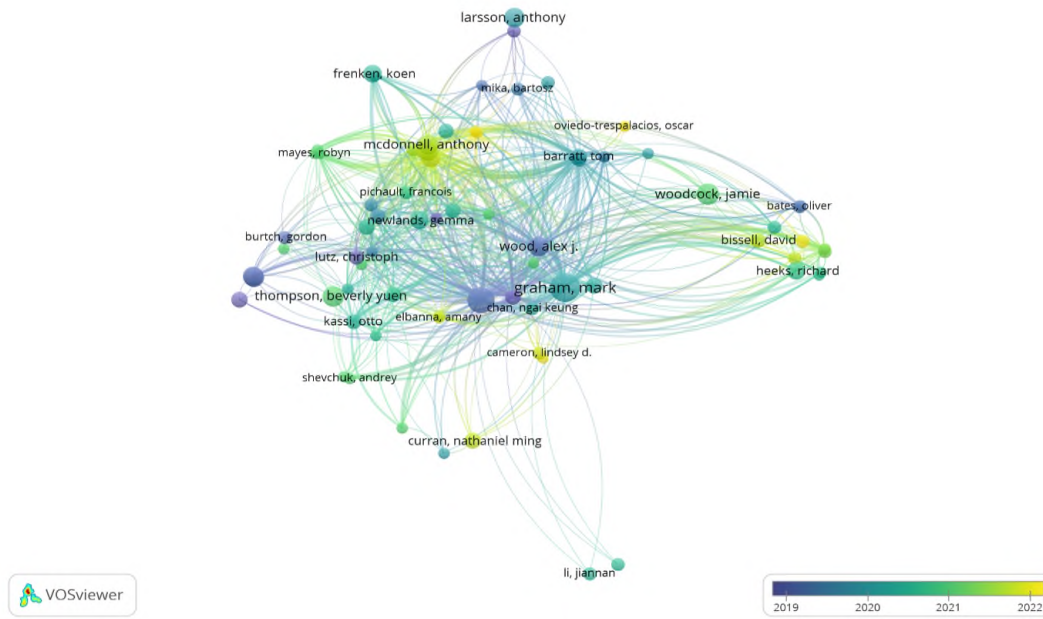
Tablo 2. GİG Ekonomisine İlişkin Yayın ve Atıfların Ülke Dağılımları (İlk 10 Ülke)

Ülke	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Toplam Bağlantı Gücü
ABD	294	4339	1453
İngiltere	190	3830	2012
Avustralya	105	1570	1029
Çin	62	335	374
Kanada	55	940	553
Almanya	47	500	424
Hollanda	40	453	382
İsveç	36	398	239
İspanya	36	190	220
Hindistan	35	401	198

Kaynak: VOSviewer analiz sonuçlarından yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2’den de anlaşılacağı üzere GİG Ekonomisine ilişkin en fazla yayının sırasıyla ABD (294), İngiltere (190) ve Avustralya (105) ülkelerinde gerçekleştiği ve bağlantı gücü açısından 2012 birimle İngiltere’nin başı çektiği görülmektedir. En fazla yayın yapan ilk on ülke sıralamasında batılı ülkelerin içerisinde yer almayı başaran Çin ve Hindistan’da ise atıf sayısının sırasıyla 335 ve 401 birimde kaldığı ve bu çerçevede her iki ülkenin de epey düşük seviyede kaldıkları görülmektedir. Sıralamada yer alamayan Türkiye özelinde bir değerlendirme yapmak gerekirse Türkiye’nin GİG Ekonomisine ilişkin yayın sayısının 6, atıf sayısının 5 ve bağlantı gücünün ise 33 birim olarak tespit edilmiştir. Bu çerçevede Türkiye’nin GİG Ekonomininse ilişkin araştırmalarda mücadele yetersizliği içerisinde olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Bibliyotmetrik analizlerde merkezi öneme sahip bir diğer husus da ortak atıf analizinde analiz biriminin yazar olarak belirlenmesidir. Böylelikle alana en fazla katkı sağlayan ve referans alınan yazarlar belirlenerek araştırmacılara kolaylık sağlanmaktadır. Bu çerçevede GİG Ekonomisiyle ilgili yazar yayın atıf ağ haritası Şekil 4’te sunulmaktadır.

Şekil 4. GİG ekonomisine ilişkin yazar yayın-atıf ağ haritası.

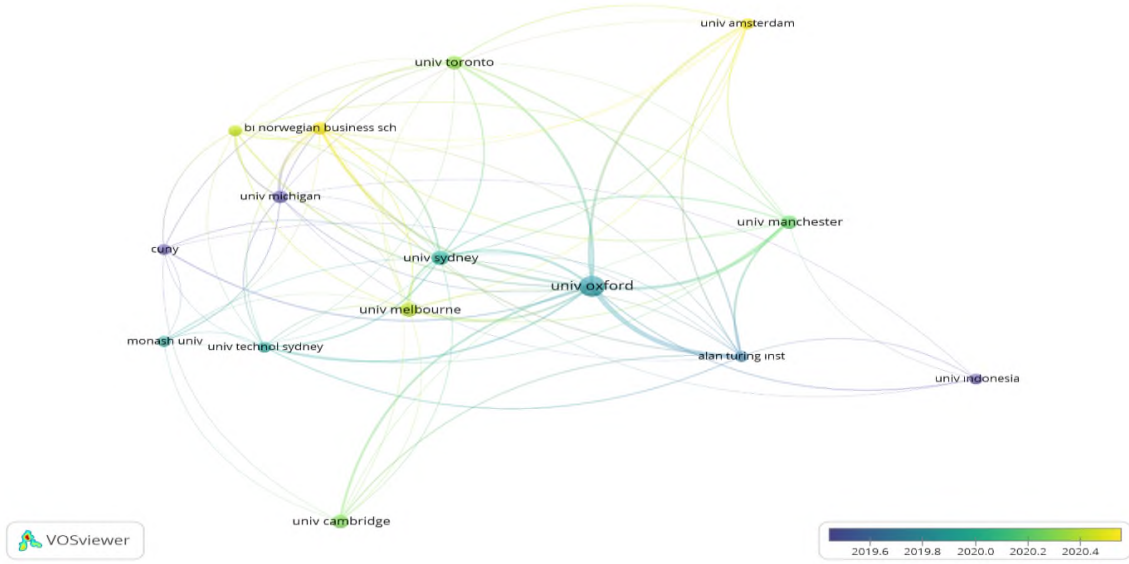
Şekil 4’te GİG Ekonomisine ilişkin yayın yapan 2005 yazardan en az 3 yayın ve 3 atıf almak koşuluyla sağlanan 80 yazarın yer aldığı yayın atıf ağ haritası sunulmaktadır. Şekil yakından incelendiğinde Mark Graham ve Villi Lehdonvita’nın alanda öne çıkan araştırmacılar olduğu ve her iki araştırmacının eserlerine verilen atıflar neticesinde bağlantı güçlerinin epey fazla olduğu açık bir şekilde görülmektedir. Bu çerçevede yayın sayısı bakımından alana en fazla katkı sağlayan ilk on araştırmacının bağlantı gücü atıf ve yayının sayısını gösterir Tablo 3 aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 3. GİG Ekonomisine İlişkin Yayın ve Atıfların Yazar Dağılımları (İlk 10 Araştırmacı)

Yazar	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Toplam Bağlantı Gücü
Mark Graham	19	1183	550
Vili Lehdonvita	16	1306	628
Jamie Woodcock	11	42	61
Beverly Y.Thompsan	10	3	1
Alex J. Wood	9	646	359
Anthony Mcdonnell	9	180	240
Arfive Gandhi	9	15	24
Yudho Giri Sucahyo	9	15	24
Anthony Larsson	9	5	1
Ronan Carbery	8	180	235

Kaynak: VOSviewer analiz sonuçlarından yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3’den görüldüğü üzere yayın bazında alana en fazla katkı sağlayan ilk üç araştırmacı Mark Graham (19), Vili Lehdonvita (16) ve Jamie Woodcook (11) ‘tur. Bununla birlikte Tablo 2 ve Şekil 4 birlikte değerlendirildiğinde maviden sarıya doğru gidildikçe diğerlerine göre görece yeni olan araştırmacılar görülmektedir. Bu çerçevede Anthony Mcdonnel ve Ronan Carbery’in yakın zamanda daha fazla atıf alan araştırmacılar olarak ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda Anthony Mcdonnel’in 9 yayınının 180 atıf aldığı ve Ronan Carbery’nin ise 8 yayını ile 180 atıf aldığı görülmekle birlikte Mcdonnel’in 240 birim Carbery’nin ise 235 bağlantı gücüyle oldukça ön plana çıktıkları anlaşılmaktadır. Diğer taraftan alanla ilgili hangi kurumların ön plana çıktığının da ortaya konulması gerekmekte olup bu çerçevede kurum atıf ağ haritasını gösterir Şekil 5 aşağıda sunulmaktadır.

Şekil 5. GİG ekonomisine ilişkin yayınların sık yapıldığı kurum-atıf ağ haritası.

Şekil 5’te GİG Ekonomisine ilişkin yayın yapan 970 kurum arasından en az 10 yayın ve 5 atıf koşulu ile oluşturulan 15 kuruma ait yayın atıf ağ haritası görülmektedir. Bu çerçevede GİG Ekonomisine ilişkin en fazla yayın ve atıf kapsamında merkezde yer alan kurumun 39 yayın, 1705 atıf sayısı ve 259 birimlik bağlantı gücüyle Oxford Üniversitesi olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan maviden sarıya doğru gidildikçe daha yeni çalışmaların esas alındığı üzere eskiden yeniye doğru; Sydney Üniversitesi, Manchester Üniversitesi, Toronto Üniversitesi, Melbourne Üniversitesi, Norwegian Bussinel Sch. ve Amesterdam Üniversitesi’nin yayınlarının ön plana çıktığı görülmektedir. Bununla birlikte ön plana çıkan ilk on kurumun bağlantı gücü atıf ve yayın sayısını gösterir Tablo 4 aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 4. GİG Ekonomisine İlişkin Yayın ve Atıfların Kurum Dağılımları (İlk 10 Kurum)

Kurum	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Toplam Bağlantı Gücü
Oxford Üniversitesi	39	1705	259
Sydney Üniversitesi	19	483	75
Melbourne Üniversitesi	19	230	49
Manchester Üniversitesi	16	258	69
Toronto Üniversitesi	16	224	52
Cambridge Üniversitesi	16	139	29
Michigan Üniversitesi	15	817	44
Norwegian Business Sch.	14	233	83
Amesterdam Üniversitesi	11	149	41
N. Carolina Üniversitesi	11	434	38

Kaynak: VOSviewer analiz sonuçlarından yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 4’ten de görüleceği üzere alana en fazla katkı sağlayan ilk 5 kurum sırasıyla Oxford Üniversitesi (39), Sydney Üniversitesi (19), Melbourne Üniversitesi (19), Manchester Üniversitesi (16) ve Toronto Üniversitesi (16) ‘dir. Bu bilgilerden yola çıkarak

En basit anlamıyla “insanların bir işveren için çalışmak yerine geçici işlere sahip olmalarına veya her biri ayrı ödeme yapılan ayrı işler yapmasına dayalı bir çalışma şekli” olarak ifade bulan GİG Ekonomisinin (Cambridge Dictionary, 2023) bu tanımı doğrultusunda bağlantının ve dijitalleşmenin odak alındığı paylaşım ekonomisi ile platform ekonomisiyle aynı düzlemde değerlendirilmesi bağlantı ve dijitalleşme unsurlarının ön planda olduğunu göstermektedir.

Sonuç

Dijitalleşmenin gün geçtikte gelişmesi ve yaygınlaşması ile artan sosyal ağlar GİG Ekonominin gelişmesine de zemin sağlamaktadır. Bu bağlamda dijitalleşme neticesinde gündelik hayata birçok sektörde yaygınlaşan GİG Ekonomi bireyler arasında ilgi gördüğü gibi literatürde de artan ve yoğun bir ilgiyle karşılanmaktadır. Literatürde özellikle endüstri ilişkileri ve yönetim alanında öne çıkan GİG Ekonomi konusu, esasen disiplinlerarası bir çerçevede sosyoloji, hukuk ve ekonomi gibi birçok sosyal bilim dalının da ilgisini çekmektedir. Bu çerçevede çeşitli bilim dallarında ortaya konulan çalışmalarla örüntü yapısı zenginleşen ve bu neticede olgusal düzlemi giderek genişleyen GİG Ekonomi bir noktada kavram karmaşasının merkezinde de kalmaktadır. Söz konusu karmaşayı önlemek hem de araştırmacılara kolaylık sağlamak üzere GİG Ekonomisi konusunun merkeze konumlandırıldığı bu araştırma bibliyometrik bir inceleme ile gerçekleştirilerek üzerinde önemle durulması gereken çeşitli sonuçları muhteviyatında barındırmaktadır.

Araştırmanın ilk kısmında yayın kategorilerine yer verilmiş bu çerçevede GİG Ekonomi konusunun esasen endüstri ilişkileri ve yönetim alanında ilgi gördüğü ortaya konulmuştur. Bununla birlikte hukuk, sosyoloji ve ekonomi gibi diğer sosyal bilimlerde de çalışmalar yapıldığı gözlemlenen GİG Ekonominin bu yapısıyla disiplinlerarası bir çalışmaya da uygun bir zemin taşıdığı bir diğer bulgu olarak öne çıkmaktadır. Diğer taraftan GİG Ekonomi konusunun 2014 yılından itibaren literatürde yer edindiği ve ilgi düzeyinin artış trendinde olduğu çalışmanın öne çıkan önemli bulguları arasındadır.

Öte yandan GİG Ekonominin yayın atfı analizi kapsamında Anglo-Sakson geleneği çerçevesinde sayılan ABD, Avustralya, İngiltere, Kanada gibi ülkelerin önde olduğu ancak bununla birlikte Hindistan ve Çin’de de GİG Ekonomisi konusunda öne çıkan ülkeler arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. ABD, Avustralya ve İngiltere gibi ülkelerde daha fazla ilgi gören GİG Ekonomi konusunun yine bu ülkelerde faaliyet gösteren Oxford, Sydney, Cambridge, Melbourne gibi Dünyada saygınlığı bulunan üniversitelerde de ilgiyle karşılandığı sonucuna ulaşılmıştır. Yine bu çerçevede Mark Graham, Vili Lehdonvita ve Jamie Woodcock’un alana en çok katkı yapan araştırmacılar olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmanın kavramsal zemini kısmında belki üstünde durulması gereken en önemli konu anahtar kavram birlikteliği analizidir. GİG Ekonominin ağırlıklı platform ve paylaşımcı ekonomi kavramlarıyla birlikte kullanıldığı görülmektedir. Bu noktadan hareketle araştırmamızda özellikle sosyal ağ bağlantısı ve dijitalleşme üzerine odaklanan platform ile paylaşım ekonomisinin, GİG Ekonomisiyle de kesişim kümesini yine sosyal ağ bağlantısı ve dijitalleşme kavramlarının oluşturduğu yargısına ulaşılmıştır.

Son olarak Türkiye açısından bir değerlendirme yapmak gerekirse; GİG Ekonomisi konusunun Türkçe literatürde yeterince ilgi görmediği tespitiyle birlikte Türkiye’de Sosyal Politika alanında yer alan Endüstri İlişkileri alanında konunun üstüne gidilmesi hem alanı zenginleştirecek hem de giderek yaygınlaşan GİG Ekonomisinin olumsuz yönlerine dair etkin politikalar geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

Yazar Katkısı: Çalışma Konsepti/Tasarımı: A.İ.B, E.E.; Veri Toplama: A.İ.B, E.E.; Veri Analizi /Yorumlama: A.İ.B, E.E.; Yazı Taslağı: A.İ.B, E.E.; İçeriğin Eleştirel İncelemesi: A.İ.B, E.E.; Son Onay ve Sorumluluk: A.İ.B, E.E.

Peer Review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.

Grant Support: The authors declared that this study has received no financial support.

Author Contributions: Conception/Design of study: A.İ.B, E.E.; Data Acquisition: A.İ.B, E.E.; Data Analysis/Interpretation: A.İ.B, E.E.; Drafting Manuscript: A.İ.B, E.E.; Critical Revision of Manuscript: A.İ.B, E.E.; Final Approval and Accountability: A.İ.B, E.E.

Yazarların ORCID ID’leri / ORCID IDs of the authors

Ali İhsan Balcı 0000-0002-9695-732X

Ersin Eraslan 0000-0003-0800-8966

KAYNAKLAR / REFERENCES

- Ahmad, I., Khan, T., Khan, S., Sharif, M. N., & Waqar, M. (2022). Bibliometric analysis of the digitalized economy: a systematic review. *Journal of Social Sciences Review*, 2(4), 369-376.
- Arslan, E. (2022). Sosyal Bilim Araştırmalarında VOSviewer ile Bibliyometrik Haritalama ve Örnek bir Uygulama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 33-56.
- Batmunkh, A., Fekete-Farkas, M., & Lakner, Z. (2022). Bibliometric analysis of gig economy. *Administrative Sciences*, 12(51), 1-15.
- Bent, P. (2017). *Historical perspectives on precarious work: The cases of Egypt and India under British Imperialism*. *Global Labour Journal*, 8(1): 3–16.
- Bosch, G. (2004). *Towards a new standard employment relationship in Western Europe*. *British Journal of Industrial Relations*, 42(4): 617–36.
- Börner, K., Chen, C., & Boyack, K. W. (2003). Visualizing knowledge domains. *annual review of information Science and Technology*, 37(1), 179-255. doi:10.1002/aris. 1440370106/full
- Cambridge Dictionary. (tarih yok). Mayıs 6, 2023 tarihinde Cambridge University: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/gig-economy> adresinden alındı.
- Çallı, L. (2022). Paylaşım Ekonomisi, Elektronik İş Modelleri ve Örnekler. İ. M. Altan (Dü.) içinde, *Dijital Etkileşimler: Sektörel Yansımaları 1* (s. 233-253). İstanbul: Efe Akademik Yayıncılık.
- Duffy, A.E.P. (1961). *New unionism in Britain, 1889–1890: a reappraisal*. *Economic History Review*, 14(2): 306–19.
- Ertz, M., & Leblanc-Proulx, S. (2018). Sustainability in the collaborative economy: a bibliometric analysis reveals emerging interest. *Journal of Cleaner Production*, 196, 1073-1085.
- Filimonova, N. M., Kapustina, N. V., Bezdenezhnykh, V. V., & Kobiashvili, N. A. (2019). Trends in the sharing economy: bibliometric analysis. B. Sergi (Dü.), *Digital Economy: Complexity and Variety vs. Rationality*. içinde 87, s. 145-154. Popkova: Springer, Cham.
- Fudge, J. (2017). *The future of the standard employment relationship: Labour law, new institutional economics and old power resource theory*. *Journal of Industrial Relations*, 59(3): 374–92.
- Jacoby, S.M. (2004). *Employing Bureaucracy: Managers, Unions, and the Transformation of Work in the 20th Century*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Kalleberg, A.L. (2009). *Precarious work, insecure workers: Employment relations in transition*. *American Sociological Review*, 74(1): 1–22.
- Maitri, & Bhati, P. (2021). A Glance into the world of gig economy: a review & bibliometric analysis. *Towards Excellence*, 13(4), 739-759.
- Mankelov, R. (2017). The Port of London, 1790–1970. In S. Davies, C. J. Davis, D. de Vries, L.H. van Voss, L. Hesselink and K. Weinbauer (eds.), *Dock Workers: International Explorations in Comparative History, 1790–1970*, Volume 1. London: Routledge.
- Marx, K. (1976). *Capital: a critique of political economy* Vol. 1. London: Penguin Books.
- Minifie J. & Wiltshire T (2016). *Peer to peer pressure: Policy for the sharing economy*. Report no. 2016–7. Melbourne, Australia: Grattan Institute.
- OECD (2019). *The Future of Work: OECD Employment Outlook 2019 Highlights*. <https://doi.org/10.1787/FDB0570B-EN>
- Prudential (2018). *GİG Economy Impact by Generation*. Newark, NJ: Prudential Insurance Company of America.
- Rejeb , A., rejeb, K., Simske, S., Treiblmaier, H., & Zailani, S. (2022). The big picture on the Internet of Things and the Smart City: A Review of What We Know and What We Need to Know. *Internet of Things*, 19(6), 1-21.
- Rekabet Kurumu. (tarih yok). Mayıs 6, 2023 tarihinde Rekabet Kurumu: <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Sayfa/yayinlar/rekabet-terimleri-sozlugu/terimler-listesi?icerik=462fd214-1178-4b46-996a-8e7278249b2e> adresinden alındı.
- Siva, B. C., & Moreira, A. C. (2022). Entrepreneurship and the gig economy: a bibliometric analysis. *Management Letters / Cuadernos de Gestión*, 22(2), 23-44.
- Srnicek, N. (2017). *Platform Capitalism*. Cambridge: Polity.
- Standing, G. (2011). *The Precariat: The New Dangerous Class*. London: Bloomsbury Academic.
- Sundararajan, A. (2017). *The Sharing Economy: The End of Employment and the Rise of Crowd-Based Capitalism*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Tan, Z. M., Aggarwal, N., Cows, J., Morley, J., Taddeo, M., & Flordi, L. (2021). The Ethical Debate About The Gig Economy: A Review And Critical Analysis. *Technology in Science*, 65, 1-12.
- Webster, E., Lambert, R. and Bezuidenhout, A. (2008). *Grounding Globalization: Labour in the Age of Insecurity*. Oxford: Blackwell.
- Wood, A., Graham, M., Lehdonvirta, A. and Hjorth, I. (2019). *Good GİG, bad big: Autonomy and algorithmic control in the global GİG economy*. *Work, Employment and Society*, 33(1): 56–75.
- Woodcock J., & Graham M., (2020). *The GİG Economy: A Critical Introduction*. Polity Press.

Atıf Biçimi / How Cite This Article

Balci, A. I., & Eraslan, E. (2023). GİG ekonomisi: bibliyometrik bir analiz. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 85, 155-167. <https://doi.org/10.26650/jspc.2023.85.1305805>